

PRŮZKUM MEZI MLÁDEŽÍ – zkušenosti s úrazy – vyhodnocení průzkumu

Průzkum byl prováděn za podpory Ministerstva zdravotnictví.

ZADÁNÍ

Žáci 11–15 let, (s prioritním zaměřením na skupinu 11-12 letých), v 10 třídách nejméně 5 škol, nejlépe v různých částech ČR – podle reálných možností Edhance

- Téma průzkumu - zkušenosti dětí s dětskými úrazy v rámci rodiny, popř. v okruhu jejich známých;
- Průzkum sám nemá za cíl testovat aktuální znalosti žáků ohledně toho, jak postupovat v případě toho, či onoho zranění (struktura by musela být příliš komplikovaná a vyplnění dotazníku pak složité); toto by mohlo být cílem, kdyby se podařilo zajistit podstatně vyšší prostředky na projekt a průzkum mohla provádět profesionální agentura. V našem případě jen ověříme zkušenosti, vlastní edukaci a vnímání prevence ze strany dětí. (Pozn.: Přemýšlení o správných postupech v chování v případě zranění či úrazu je zde jen naznačeno a bude předmětem dalších aktivit.)
- Zaměření se týká čtyř oblastí
 1. Výrobky určené pro děti (hračky, pomůcky pro děti, dětský nábytek) a výrobky se kterými děti doma přicházejí do styku (nábytek, domácí spotřebiče)
 2. Výrobky domácí chemie (prostředky na praní, mytí nádobí, čisticí prostředky pro domácnosti, apod.);
 3. Výbušniny pro civilní použití a tzv. „domácí“ pyrotechnika (novoroční ohňostroje, petardy atd.)
 4. Poranění domácími zvířaty.
- Dotazníky zpracovávají žáci individuálně, tedy každý za sebe; je možná a vhodná diskuze a komunikace pedagoga / koordinátora průzkumu za účelem správného pochopení otázek.
- **Pokud by bylo reálné, aby žáci měli možnost předem téma konzultovat s rodiči, bylo by to optimální.**
- Podstatou průzkumu je zjištění, jakými způsoby k případnému dětskému úrazu došlo (v rodině dotazovaného – osobní zkušenost, sourozenci, v rodinách příbuzných, apod.), jak se chovali dospělí a jaká byla činěna následná opatření.
- Pokud některý žák ve vztahu k úrazu, ať už svému či kamarádů, prožil traumatizující zážitky, záleží velmi na citlivém přístupu pedagoga.

VYHODNOCENÍ, ZÁVĚRY

- Děti měly většinou zkušenosti s úrazy v první skupině rizik (výrobky, se kterými přicházejí do kontaktu) – ¾ dětí má takovou zkušenost. Proto výsledky průzkumu níže jsou pro tuto oblast podrobnější.

Nicméně, vzhledem k výlučnějšímu charakteru ostatních rizik, ani tyto zkušenosti nejsou u dětí zanedbatelné:

16 % dětí sdělilo, že mají zkušenost z okolí se zraněním dítěte způsobené výrobky domácí chemie, 27 % se zkušeností zranění při aplikaci zábavní pyrotechniky a konečně 34 % ve vztahu k poškození domácím mazlíčkem.

- Odpovídalo 115 dětí, 75 % 10-12 letých.
- Nejčastějším zdrojem úrazu byl výrobek, se kterým přijdou děti doma do styku (aniž by pro ně byl bezprostředně určený) tedy např. běžný nábytek, elektrospotřebiče aj. – ze 45 %. Vysoký je i podíl zranění způsobený výrobky, se kterými dítě vůbec nemá přijít do styku (nůž) – 33 %.
- V naprosté většině byla zranění lehká, ve všech kategoriích rizik.
- Ve všech kategoriích rizik děti většinou nevěděly, jaká oficiální opatření rodiče následně provedli (hlášení úřadům apod.), ale často (34 %) následovala přísnější bezpečnostní opatření v domácnosti.
- V případě domácí chemie 37% dětí uvedlo poškození pokožky, ale i 32 stříknutí do oka, či 21 % požití ústy.
- Ve vztahu k pyrotechnice je alarmující, že 32 % dětí si petardu samy koupily v obchodě, 29 % ji našlo doma, atd.

DOTAZNÍK

1. Pohlaví		Dívka/Chlapec	
2. Věk		10-12	
		13-15	
3. Konzultoval/a jsem některou otázku s rodiči	Ano/Ne		
4. Mám zkušenost (osobní, v rodině v blízkém okolí,...), že došlo k úrazu, ke zranění dítěte	Ano/Ne		
- Pokud NE, na další otázky nebudeš odpovídat. Budeme ale rádi, když na nějaký případ vzpomeneš a průzkumu se zúčastníš...
5. Úraz doma – způsobený nějakým výrobkem	Ano/Ne		
5.1 Stáří poraněného dítěte			
5.1.1 0-3			
5.1.2 3-6			
5.1.3 7-15			
5.2 Původce poranění			
5.2.1 Výrobek určený pro děti (hračka, dětský nábytek)		Zaškrtnout /nezaškrtnout	
5.2.2 Výrobek, se kterým děti přichází doma do styku (běžný nábytek, elektrotechnika)	Zaškrtnout /nezaškrtnout		
5.2.3 Výrobek, se kterým dítě správně vůbec nemá přijít do styku (ostrý nůž, opaření vařící tekutinou)	Zaškrtnout /nezaškrtnout		
5.2.4 Jiný případ, slovní komentář			
5.3 Vážnost poranění - máš za to/pamatuješ si, zda			
5.3.1 Zranění bylo lehké (drobné ošetření doma, bez návštěvy lékaře,...)		Zaškrtnout /nezaškrtnout	
5.3.2 Zranění bylo vážné (ošetření lékařem, odvoz záchrannou službou, ...)		Zaškrtnout /nezaškrtnout	
5.3.3 Nevím		Zaškrtnout /nezaškrtnout	
5.4 Následná opatření			
- máš za to/pamatuješ si, že rodiče se ve věci úrazu/zranění			
5.4.1 obrátili na nějaký úřad, instituci, třeba i na policii? (Např. aby upozornili, že v obchodech se dá koupit výrobek, který je pro děti nebezpečný, apod.)	Ano/Ne		
5.4.2 zavedli doma přísnější pravidla chování, aby se úraz neopakoval	Ano/Ne		
5.4.3 nevím			Ano/Ne
5.4.4 Můžeš napsat více, co o tom víš			
6. Výrobky domácí chemie
(prostředky na praní, mytí nádobí, čisticí prostředky pro domácnosti apod.)			

- 6.1 Stáří poraněného dítěte
- 6.1.1 0-3
- 6.1.2 3-6
- 6.1.3 7-15
- 6.2 Způsob poranění
- 6.2.1 Kontakt s pokožkou, reakce pokožky na výrobek
- 6.2.2 Požití výrobku ústy
- 6.2.3 Stříknutí výrobku do oka
- 6.2.4 Jiný případ, slovní komentář
- 6.3 Vážnost poranění - máš za to/pamatuješ si, zda
- 6.3.1 Zranění bylo lehké (drobné ošetření doma, bez návštěvy lékaře,...)
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 6.3.2 Zranění bylo vážné (ošetření lékařem, odvoz záchrannou službou, ...)
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 6.3.3 Nevím
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 6.4 Následná opatření
- máš za to/pamatuješ si, že rodiče se ve věci úrazu/zranění
- 6.4.1 obrátili na nějaký úřad, instituci, třeba i na policii?
(Např. aby upozornili, že v obchodech se dá koupit čistící prostředek, který dítě snadno otevře či jeho obal je pro dítě zbytečně atraktivní apod.)
- Ano/Ne
- 6.4.2 zavedli doma přísnější pravidla chování, aby se úraz neopakoval
- Ano/Ne
- 6.4.3 nevím
- Ano/Ne
- 6.4.4 Můžeš napsat více, co o tom víš
-
- 7. Novoroční ohňostroje a petardy**
(výbušniny pro civilní použití a tzv. „domácí“ pyrotechnika)
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 7.1 Stáří poraněného dítěte
- 7.1.1 0-3
- 7.1.2 3-6
- 7.1.3 7-15
- 7.2 Původce poranění
- 7.2.1 Petardu si dítě / děti samy koupily v obchodě
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 7.2.2 Petardu našly doma
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 7.2.3 Petardu přinesl kamarád, kamarádka
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 7.2.4 Jiný případ, slovní komentář
-
- 7.3 Vážnost poranění - máš za to/pamatuješ si, zda
- 7.3.1 Zranění bylo lehké (drobné ošetření doma, bez návštěvy lékaře,...)
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 7.3.2 Zranění bylo vážné (ošetření lékařem, odvoz záchrannou službou, ...)
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 7.3.3 Nevím
- Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 7.4 Následná opatření
- máš za to/pamatuješ si, že rodiče se ve věci úrazu/zranění
- 7.4.1 obrátili na nějaký úřad, instituci, třeba i na policii?
(Např. aby upozornili, že v obchodech se dítě mohlo koupit petardu, apod.)
- Ano/Ne
- 7.4.2 zavedli doma přísnější pravidla chování, aby se úraz neopakoval
- Ano/Ne
- 7.4.3 nevím
- Ano/Ne
- 7.4.4 Můžeš napsat více, co o tom víš
-
- 8. Poranění domácím zvířetem**
- 8.1 Stáří poraněného dítěte
- 8.1.1 0-3
- 8.1.2 3-6
- 8.1.3 7-15
- 8.2 Původce poranění
- 8.2.1 zranění bylo způsobeno vlastním mazlíčkem
- Ano/Ne
- 8.2.2 zranění bylo způsobeno cizím zvířetem
- Ano/Ne
- 8.2.3 Jiný případ, slovní komentář
-
- 8.3 Vážnost poranění - máš za to/pamatuješ si, zda

- 8.3.1 Zranění bylo lehké (drobné ošetření doma, bez návštěvy lékaře,...) Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 8.3.2 Zranění bylo vážné (ošetření lékařem, odvoz záchrannou službou, ...) Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 8.3.3 Nevím Zaškrtnout /nezaškrtnout
- 8.4 Následná opatření
- máš za to/pamatuješ si, že rodiče se ve věci úrazu/zranění
- 8.4.1 obrátili na nějaký úřad, instituci, třeba i na policii? (Např. aby upozornili, že v po ulici běhal volně agresivní pes, apod.) Ano/Ne
- 8.4.2 zavedli doma přísnější pravidla chování, aby se úraz neopakoval Ano/Ne
- 8.4.3 nevím Ano/Ne
- 8.4.4 Můžeš napsat více, co o tom víš
- 9. Esej o zkušenosti s úrazem, jak úrazu předejít, jak správně postupovat, když k úrazu dojde**
- 9.1 Považuji za dobrý nápad, abychom takovou práci v naší třídě sepsali Ano/Ne
- 9.1.1 a chtěl/a bych ji psát sám/sama Ano/Ne
- 9.1.2 měla by být sepsána ve skupinách vždy několika dětí Ano/Ne
- 9.1.3 měla by být sepsána jedna v celé třídě Ano/Ne
- 9.1.4 jinak – jak
- 9.2 Za nejlepší téma považuji rozepsat
- 9.2.1 zranění výrobkem (část dotazníku 5) Ano/Ne
- 9.2.2 úraz výrobkem domácí chemie (část dotazníku 6) Ano/Ne
- 9.2.3 zranění petardou (část dotazníku 7) Ano/Ne
- 9.2.4 zranění zvířetem (část dotazníku 8) Ano/Ne
- 10. Komentář k dotazníku a k tématu úrazů**
- 10.1 Chceš k tématu něco doplnit Ano/Ne

Pokud ANO, napiš co - zde:

VÝSLEDKY PRŮZKUMU V GRAFECH

Zaškrtni	dívka	chlapec
----------	-------	---------

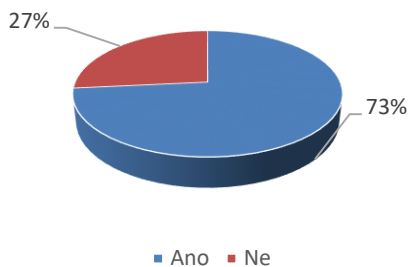
Počty respondentů

68

47

4 Mám zkušenost (osobní, v rodině v blízkém okolí,...), že došlo k úrazu, ke zranění dítěte

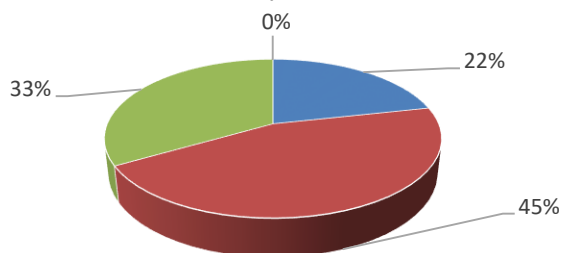
Mám zkušenost (osobní, v rodině v blízkém okolí,...), že došlo k úrazu, ke zranění dítěte

5 Úraz doma – způsobený nějakým výrobkem

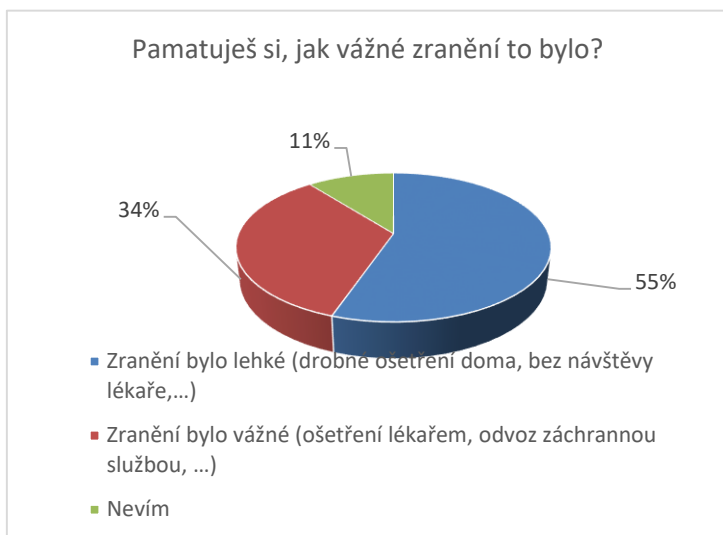
5..2	Co zranění způsobilo?	Výrobek určený pro děti (hračka, dětský nábytek)	Výrobek, se kterým děti přichází doma do styku (běžný nábytek, elektrotechnika)	Výrobek, se kterým dítě správně vůbec nemá přijít do styku (ostrý nůž, opaření vařící tekutinou)	Jiný případ, slovní komentář - vypsát

Co zranění způsobilo?

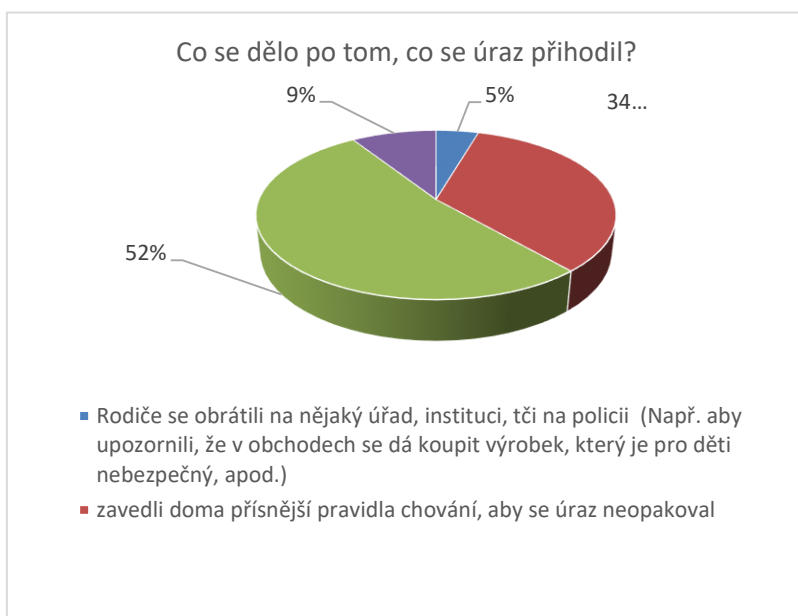

- Výrobek určený pro děti (hračka, dětský nábytek)
- Výrobek, se kterým děti přichází doma do styku (běžný nábytek, elektrotechnika)
- Výrobek, se kterým dítě správně vůbec nemá přijít do styku (ostrý nůž, opaření vařící tekutinou)
- Jiný případ, slovní komentář - vypsát

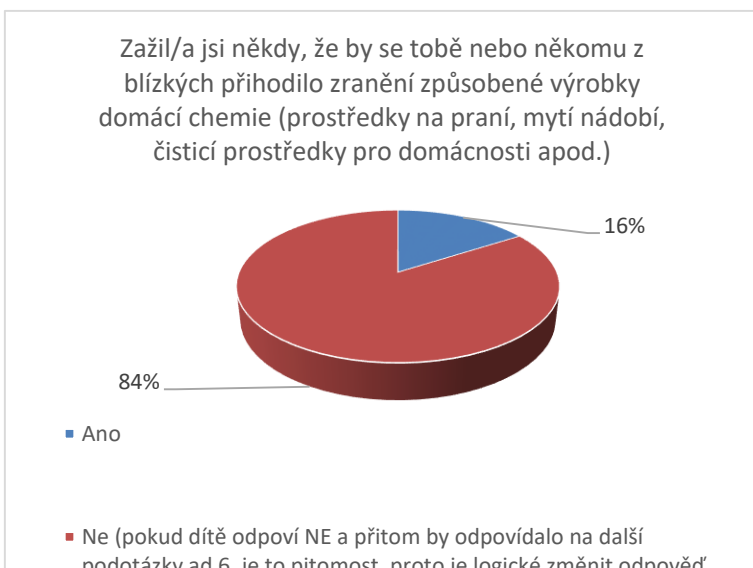
5..3	Pamatuješ si, jak vážné zranění to bylo?	Zranění bylo lehké (drobné ošetření doma, bez návštěvy lékaře,...)	Zranění bylo vážné (ošetření lékařem, odvoz záchranou službou, ...)	Nevím
------	--	--	---	-------

5..4	Co se dělo po tom, co se úraz přihodil?	Rodiče se obrátili na nějaký úřad, instituci, či na policii (Např. aby upozornili, že v obchodech se dá koupit výrobek, který je pro děti nebezpečný, apod.)	zavedli doma přísnější pravidla chování, aby se úraz neopakoval	nevím	Něco jiného, slovně...
------	---	--	---	-------	------------------------

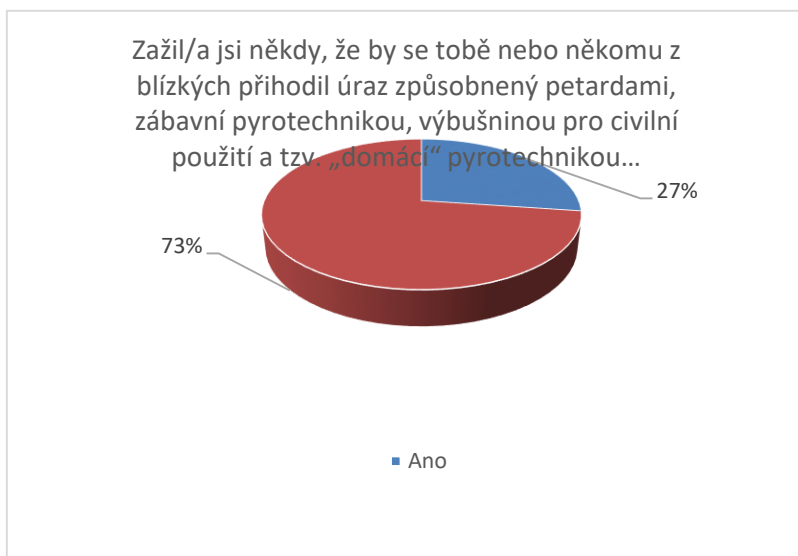
6	Zažil/a jsi někdy, že by se tobě nebo někomu z blízkých přihodilo zranění způsobené výrobky domácí chemie (prostředky na praní, mytí nádobí, čisticí prostředky pro domácnosti apod.)	Ano	Ne (pokud dítě odpoví NE a přitom by odpovídalo na další podotázky ad 6, je to pitomost, proto je logické změnit odpověď na ANO.
---	---	-----	--

6..2	Způsob poranění	Kontakt s pokožkou, reakce pokožky na výrobek	Požítí ústy	Stříknutí do oka	Jiný případ, slovní komentář - vypsát
------	-----------------	---	-------------	------------------	---------------------------------------

7	Zažil/a jsi někdy, že by se tobě nebo někomu z blízkých přihodil úraz způsobený petardami, zábavní pyrotechnikou, výbušninou pro civilní použití a tzv. „domácí“ pyrotechnikou...	Ano	Ne (pokud dítě odpoví NE a přitom by odpovídalo na další podotázky ad 7, je to pitomost, proto je logické změnit odpověď na ANO.
---	---	-----	--

7..2	Co způsobilo poranění	Petardu si dítě / děti samy koupily v obchodě	Petardu jsme my děti našly doma	Petardu přinesl kamarád, kamarádka	Jiný případ, slovní komentář - vypsát
------	-----------------------	---	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------

